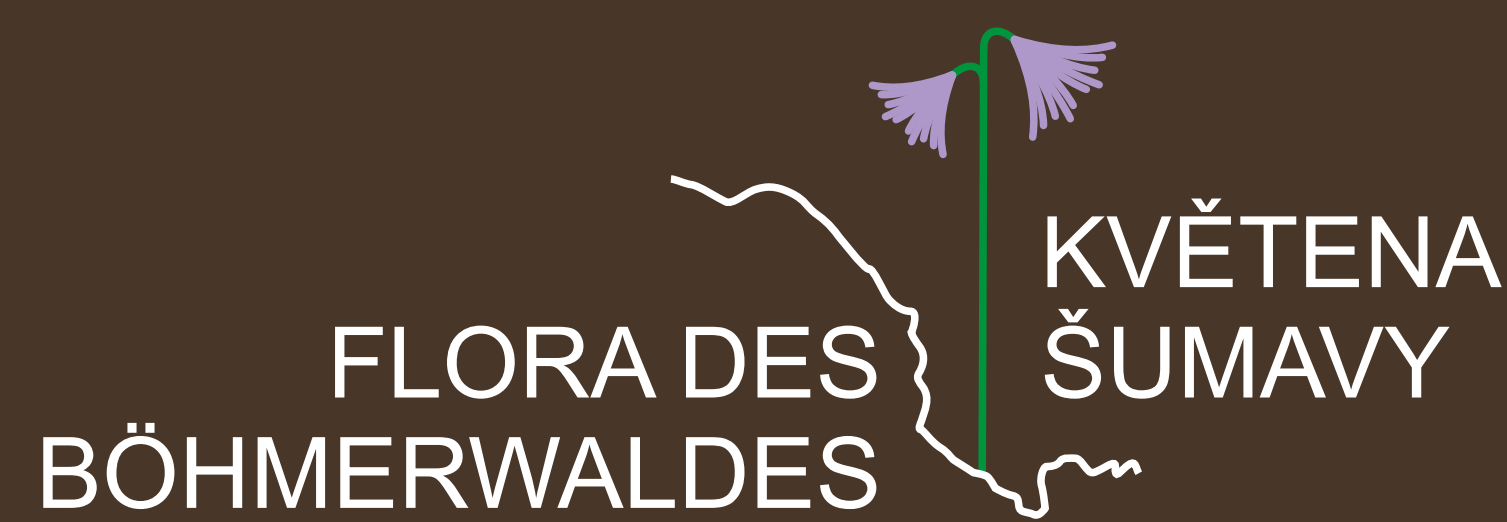

Horské smrčiny

Zde, ve vrcholových partiích Šumavy, jsou typickým porostem klimaxové a podmáčené smrčiny. V posledních letech došlo na mnoha místech k odumírání smrku ztepilého (*Picea abies*) v důsledku gradace výskytu kůrovce – lýkožrouta smrkového (*Ips typographus*). Dnes můžeme pozorovat, jak tyto lesy procházejí rychlou obnovou. Mladé stromky klíčí v uvolněných nikách po padlých stromech, často i přímo na jejich tlejících kmelech. Získávají tím výhodu jak v přístupu ke světlu, tak k živinám. V těchto porostech obnovujícího se lesa dochází ke zmlazování, jsou zde světlinky a jámy po vývratech. Připomínají tak vegetaci severské tajgy, kde jsou podobné procesy zcela přirozené.

Březník od Vrchové slati • Půrstling aus Lochfilz

Bergfichtenwald

Hier, in den Gipfelpartien des Böhmerwaldes, sind die Klimax- und Sumpffichtenwälder typische Bestände. In den letzten Jahren kam es an vielen Stellen zum Absterben umfangreicher Waldflächen infolge der Gradation des Vorkommens des Buchdruckers (*Ips typographus*). Heute können wir beobachten, wie diese Wälder eine schnelle Erneuerung durchmachen. Junge Bäume keimen in freigemachten Nischen nach den gefallenen Bäumen, oft auch direkt auf ihren modernden Stämmen. Sie gewinnen dabei einen Vorteil beim Zugang zum Licht sowie Nährstoffen. Diese Bestände, die sich durch Verjüngung, Lichtungen und Gruben nach Baumbrüchen erneuernden Waldes ähneln der Vegetation der nordischen Taiga, in der ähnliche Prozesse ganz natürlich sind.

lýkožrout smrkový • Buchdrucker

Dominantu porostu tvoří smrk ztepilý (*Picea abies*), zvláště v mladších sukcesních stádiích bývá přimíšen jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*).

smrk ztepilý • Rotfichte

jeřáb ptačí • Eberesche

Bylinné patro je poměrně chudé a i v něm hrají důležitou roli druhy severské tajgy. Jedním z nich je dobře známá brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*). U nás roste v různých typech lesa, ale jejím pravým domovem jsou právě horské smrčiny, ve kterých hraje důležitou roli jako významný zdroj potravy pro řadu vzácných živočichů. Její sladké bobule vyhledává například tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*).

brusnice borůvka • Heidelbeere

tetřev hlušec • Auerhuhn

Die Bestandsdominante bildet die Rotfichte (*Picea abies*), besonders in jüngeren Sukzessionsstadien wird die Eberesche (*Sorbus aucuparia*) beigemischt.

Die Kräuterebene ist ziemlich arm und auch darin spielen die Arten der nordischen Taiga eine wichtige Rolle. Eine davon ist die gut bekannte Heidelbeere (*Vaccinium myrtillus*). Bei uns wächst sie in verschiedenen Waldtypen, aber ihr echtes Zuhause sind gerade Bergfichtenwälder, in denen sie eine wichtige Rolle als bedeutende Nahrungsquelle für viele seltene Tiere spielt. Ihre süßen Beeren sucht zum Beispiel der Auerhuhn (*Tetrao urogallus*) aus.

pstroček dvoulistý • Zweiblättriges Schattenblümchen

šťável kyselý • Wald-Sauerklee

papratka horská • Gebirgs-Frauenfarn

metlička křivolaká • Gewöhnliche Drahtschmiele

třtina chloupkatá • Wolliges Reitgras

podbělice alpská • Grüner Alpenlattich

čipek objímavý • Stängelumfassender Knotenfuß

Z dalších druhů rostlin se zde setkáme s nenáročným pstročkem dvoulistým (*Maianthemum bifolium*) nebo šťavelem kyselým (*Oxalis acetosella*). V horských smrčinách jsou také často zastoupeny kapradiny, například papratka horská (*Athyrium distentifolium*) často tvoří dominantu podrostu těchto lesů. Na živinově chudých stanovištích převažují trávy jako například metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*) nebo třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*), která je typická pro středoevropské hory. Další druhy známé z hor střední Evropy jsou podbělice alpská (*Homogyne alpina*) a velmi vzácný čipek objímavý (*Streptopus amplexifolius*).

Von weiteren Pflanzenarten finden wir hier das nicht anspruchsvolle Zweiblättrige Schattenblümchen (*Maianthemum bifolium*) oder den Wald-Sauerklee (*Oxalis acetosella*). In den Bergfichtenwäldern sind oft auch Farne vertreten, zum Beispiel der Gebirgs-Frauenfarn (*Athyrium distentifolium*) bildet oft die Dominante des Unterwuchses dieser Wälder. An nährstoffarmen Standorten überwiegen Gräser, wie zum Beispiel die Gewöhnliche Drahtschmiele (*Avenella flexuosa*) oder das Wollige Reitgras (*Calamagrostis villosa*), das für mitteleuropäische Berge typisch ist. Weitere Arten, die von den mitteleuropäischen Bergen bekannt sind, sind der Grüne Alpenlattich (*Homogyne alpina*) und ein sehr seltener Stängelumfassender Knotenfuß (*Streptopus amplexifolius*).

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

SNSB

Staatliche
Naturwissenschaftliche
Sammlungen Bayerns

NATIONALPARK
Bayerischer Wald

flora@vogelwarte.eu